

SYSKON- BREVET

Franciskus-Sällskapet
i Finland r.f.

www.franciskus.fi

Nr. 129
mars 2018

Välkomna till Franciskus-Sällskapet i Finland r.f. s stadeenliga årsmöte! Mötet hålls denna gång i Borgå, traditionsenligt på Marie bebådelsedag, söndagen den 18 mars 2018. Vi inleder med att delta i högmässan i Borgå domkyrka, som börjar kl. 12.15. Efter avslutad mässa går vill huset i omedelbart grannskap, Diktarhuset i Borgå, dit författaren och sällskapets medlem Ulla-Lena Lundberg har inbjudit oss. Vi bjuds på småvarmt med kaffe och te, varefter årsmötesförhandlingarna vidtar. Årsmötesmaterialet finns bifogat längre fram i Syskonbrevet. Styrelsen hälsar tillsammans med Ulla-Lena sällskapets medlemmar välkomna till Borgå!

Det ljusa stenhuset
mitt på bilden är
Diktarhuset.
Huset har idag en
starkt ljusröd nyans.
I bakgrunden syns
Borgå domkyrka.
Bilden är tagen vid
sekelskiftet
1800–1900.
Foto: Gustav
Sandbergs
fotografisamling,
SLS

Nedväxling eller downshifting

Nedväxling eller trenden att byta till en enklare och mindre stressande livsstil, har dykt upp i samhällsdebatten i allt större utsträckning. Fenomenet är ett symptom på att någonting har gått radikalt fel i den moderna livsstilen och att människorna mår allt sämre av det. För sin egen del inser många att någonting måste göras. Jag tycker att alla dessa påståenden har mycket att göra med en franciskansk livsstil. Åtminstone en viss form av downshifting. Men orsakerna kan vara legio.

Folkuniversitetet i Göteborg har på sina hemsidor (www.folkuniversitetet.se) fem tips för dem som vill veta mer om det populära begreppet downshifting eller nerväxling som man brukar tala om på svenska. Jag citerar: "Vad är downshifting? Att ägna sig åt downshifting handlar om att medvetet välja sin väg i livet. Det kan innebära att gå ner i arbetstid eller att byta jobb, men det kan också vara att hitta en meningsfull hobby eller prioritera en eftersatt relation. Ofta handlar det om att bryta mönster och hitta det som är viktigt och känns bra för just

dig".

Här är det centrala fokuset: det som känns bra just för dig.

Många nödvändiga och hälsosamma trenden i vår startar i det personliga behovet. Det är väl ganska naturligt. Man kommer till insikt om nödvändiga förändringar först när det drabbar en själv: det bli nödvändigt för mig. Man vaknar inte så länge det är "nödvändigt bara med tanke på andra". Nerväxlingen är oftast insatt i ett individuellt sammanhang. Ändå vill jag påstå att nerväxlingens största betydelse ligger på det sociala, politiska och framför allt globala perspektivet. Det är för att den rika västvärlden har byggt upp ett energi- och resursslösande livsstil, som de fattiga delarna av världen får leva i brist, eftersom "kakan måste delas". Men det handlar inte bara om bristande jämvikt och rättvisa globalt sett. Det handlar också om hela jordens framtid. Konsumtion och energislöseri kan inte fortsätta i oändlighet – gränsen för tillväxten är snart nådd.

Nedväxlingen är därför en

global angelägenhet, långt mer än en individuell process för personligt välmående. Viktigast är ju i alla fall att människorna vaknar upp, låt vara att harmonin i det egna livet är en bra biprodukt av nedväxlandet.

Så här fortsätter texten med fem tips för downshifting på den nämnda hemsidan:

Downshifting – att leva enkelt. Du kan göra små eller stora förändringar, de kan ske snabbt eller under lång tid. Här är våra bästa tips:

1. Lev en dag i långsamhet och eftertanke. Gör allt riktigt långsamt och känn hur det känns!

2. Välj bort något ur ditt liv för en tid, till exempel shopping, datorn, telefonen eller något annat som stjäl tid och energi. En vecka kan vara lagom.

3. Ge tid till något som får dig att må bra, till exempel en promenad varje dag genom din favoritskog, att sjunga varje dag i en vecka eller vad som helst!

4. Analysera vad i ditt liv som ger och tar energi. Finns det några möjligheter att göra för-

ändringar för att få en bättre balans?

5. Rensa ur en garderob, ett förråd eller en annan plats där saker samlas. Om du inte älskar prylen, har en stark känslomässigt koppling till den eller om den inte har en viktig praktisk funktion så behöver du den inte. Skänk det bortsorterade till välgörenhet! Så långt Folkuniversitetet.

Att växla ner kan ta sig många uttryck. En människa i arbetslivet som blivit utbränd, kan gå in för att genomföra en radikal förändring, t.ex. läste jag om en kvinna som slutat sin anställning som chef och börjat städa istället. Skälet var att hon värderade sin fritid mer än jobbet. När hon städat färdigt kunde hon lämna jobbet och sluta tänka på det. När livstempot blir allt mer uppskruvat, tycker många att man fyller ut sin minimala fritid med att köpa och konsumera prylar. Man är inne i en ond cirkel: man måste arbeta mera för att kunna köpa mera. Många har tröttnat på denna stress och köphysteri. Man väljer frivilligt att lägga in en lägre växel i livet. Människor som är beredda att byta pengar mot tid, som uppskattar sin fritid mer än att göra karriär.

Människor som vill ha mer utrymme för reflektion och nära relationer. Människor som vill skaffa sig ett meningsfullt liv före döden.

Det finns många sätt att motverka konsumtionshysteri. Man kan medvetet fråga sig själv: behöver jag faktiskt allt detta? Måste jag köpa det? Kan jag istället avstå från någonting som jag äger men sällan eller aldrig använder? Medvetet väljer man att leva lite enklare, att ta ansvar för sin längtan efter livskvalitet. Det handlar om att välja mer noggrant vad man lägger sina pengar på. Samtidigt kan man göra sig mera medveten om att minska den konsumtion som belastar miljön mest. Många gör flera gånger per år långa flygresor – någonting som är ansträngande för miljön. Jag hörde nyligen en man berätta om hur han

medvetet valt att sluta göra flygresor. Även om det räcker längre tid väljer han tåget och får också nya värdefulla upplevelser under resan. Man kan ju också medvetet gå in för att välja buss framom privatbil, där det är möjligt. Och varför skulle man egentligen vara tvungen att bege sig till andra sidan jordklotet för att fira semester?! Överhuvudtaget handlar det om att fatta beslut i livet som har miljömässiga och globala konsekvenser. Det som kan kännas som en droppe i havet, men som fostrar attityder är att, såvida det är möjligt, att laga mat och baka själv, källsortera och kompostera eller laga och reparera det gamla i stället för att köpa nytt. Det finns många sätt att reflektera över sin egen nedväxling. Det är en franciskansk livsstil.

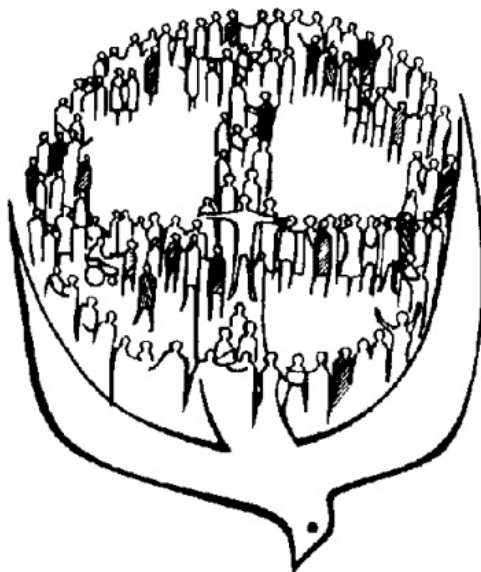
Stefan Djupsjöbacka

Förhandsinfo om Kökar nästa sommar

Franciskusfesten år 2018 firas med temat "Jordad andlighet" med början fredagen den 29 juni med vernissage och invigning. På Lördagen (30.6) inleds med pilgrimsmässa, efter vilken Gunnar Granberg och Stefan Djupsjöbacka samtal om Franciskus och keltisk andlighet. Efter bön mitt på dagen och sopplunch uppförs utomhus en teaterföreställning med broder Kilian som tema. På kvällen är planerad en psalmsångskonsert med Kökar-röster. Kvällen avslutas med tidebönen completorium.

Före söndagens högmässa leder Yvonne Terlinden ett samtal mellan franciskanfadern Henrik Roelvink och kyrkoherde Kent Danielsson. Samtalet är tänkt att handla om praktisk ekumenik. Längtan efter gemenskap kan levas ut i vardagslivet. Efter mässorna firas söndagens friluftsfest. Dagarna avslutas med kyrkospelet Katarina och i samband med avslutningsandakt tågar den sedvanliga processionen.

Årsmöte, föredragningslista

Plats: Diktarhuset i Borgå

Tid: 18.3.2018 efter mässan i Borgå domkyrka

1. Mötets öppnande
2. Val av ordförande, viceordförande, sekreterare samt två protokolljusterare/rösträknare
3. Mötets stadgeenlighet
4. Godkännande av föredragningslistan
5. Genomgång av bokslut, årsberättelse och revisionsberättelse
6. Fastställande av bokslut och beviljandet av ansvarsfrihet för styrelsen och övriga redovisningsskyldiga
7. Fastställande av verksamhetsplan, budget samt medlemsavgift
8. Val av ordförande samt övriga medlemmar i styrelsen
9. Val av en verksamhetsgranskare samt suppleant för denna.
10. Övriga ärenden
11. Avslutande av mötet

BALANSRÄKNING 31.12.2017

Aktiva

Nordeakonto	2.933,56
Andelsbanken	10.876,18
Kortfristig fodran	50,00
Sammanlagt	13.859,74

Passiva

Kapital 1.1.2017	14.054,98
Kortfristiga skulder	0,00
Underskott 2017	-195,24
Sammanlagt	13.859,74

Resultaträkning 1.1–31.12.2017

Intäkter

Projekt Kvinnobanken	90,00
----------------------	-------

Kostnader

Syskonbrevet	-332,32
Uppvktningar	-39,10
Hemsida	-150,00
Franciskusfesten	-90,00
Kvinnobanken	-425,00
Bankkostnader	-0,95
Portokostnader	-353,00
Övriga kostnader	-85,00
Summa kostnader	-1.537,36
Underskott för verksamheten	-1.446,27
Medlemsavgifter	1.240,00
Ränteintäkter	11,03
Räkenskapsperiodens underskott	195,24

Budgetförslag 2018

Kostnader	
Syskonbrevet	-340,00
Årsmöte	-50,00
Styrelsen	-60,00
Hemsida + medl.reg	-250,00
Franciskus på Kökar	-100,00
Bokföring	-10,00
Medlemsregister	-50,00
Bankkostnader	-30,00
Portokostnader	-300,00
Betalda medlemsavgifter	-10,00
Övriga kostnader	-100,00
Summa kostnader	-1.200,00
Underskott för verksamheten	-1.200,00
Medlemsavgifter	1.200,00
Resultat	0,00

Verksamhetsberättelse 2017

Styrelsen

Ordinarie medlemmar:

Stefan Djupsjöbacka, ordförande

Yvonne Terlinden, vice ordförande

Tage Olander, kassör

Kristina Rosenberg, sekreterare

Tuula Luoma

Suppleanter:

Pia Mantila

Risto Mantovani

Styrelsen har sammanträtt 2 gånger under året. Både ordinarie medlemmar och suppleanter har kallats till samtliga möten.

Verksamhetsgranskare: Tryggve Forssell

Suppleant: Ann-Britt Hedman

Medlemsavgift och -antal

Medlemsavgiften för år 2017 var 15 euro per person. Engångsavgiften för ständig medlem var 150 euro.

31.12.2017 hade sällskapet 106 medlemmar av vilka 68 hade betalt medlemsavgiften och 14 ständiga medlemmar.

Medlemsregistret uppdaterades, avlidna och medlemmar som inte betalt medlemsavgiften trots påminnelse ströks ur medlemsregistret. Även några medlemmar avsade sitt medlemskap.

Syskonbrevet

Syskonbrevet har utkommit med två nummer och ett medlemsbrev under året. Innehållet har planerats i styrelsen och redigeringen har skötts av Viktor Djupsjöbacka. Syskonbrevet har varit den huvudsakliga kontakten till medlemmarna.

Verksamheten

Årsmötet hölls den 26 mars 2017 i Sibbo. Årsmötet inleddes med deltagande i familjemässa kl 12.00. Efter avslutad mässa bjöds på kyrkkaffe i församlingshemmet tillsammans med marthorna. Dagen avslutades med det egentliga årsmötet. Årsmötet godkände stadgeändringen och den registrerades 2017.

I årsmötet deltog 5 medlemmar.

Franciskusdagarna på Kökar firades på traditionsenligt vis. Några medlemmar deltog i dagarna.

Till Kvinnobanken inbetalades 425€.

18.1.2018 Styrelsen

Verksamhetsplan för år 2018

Syskonbrevet

Utkommer med tre nummer under året. Det första utges inför årsmötet i mars, det andra i juni inför Franciskusfesten på Kökar och det tredje i början av december. Redaktionsarbetet görs i samband med styrelsens möten.

Franciskusfesten på Kökar

Den traditionella Franciskusfesten hålls på Kökar 29.6.- 1.7.2018. Planeringen sköts av en projektsekreterare Katarina Gäddnäs och en referensgrupp i samråd med Ålands södra skärgårdsförsamling.

Franciskus-Sällskapetets representanter i referensgruppen är Stefan Djupsjöbacka, Yvonne Terlinden och Ulla-Lena Lundberg.

Biståndsprojekt

Franciskus-Sällskapet fortsätter att ge understöd via Kyrkans utlandshjälp, tex Kvinnobanken.

Hemsidan

www.franciskus.fi/hem/

Hemsidan innehåller aktuell information om sällskapet, franciskansk verksamhet och Franciskusfesten. Syskonbrevet införs på hemsidan i samma takt som det ges ut.

Dessutom informeras om händelser och aktuella ämnen på föreningens Facebook-sida.

18.1.2018 Styrelsen

Andelslaget San Damiano – ett franciskanskt refugium i Östnyland

En vacker söndagsförmiddag i slutet av februari åkte Yvonne Terlinden och jag iväg till Lappträsk för att avlägga ett besök i San Damiano. San Damiano är inrättat i en byggnad som tidigare var ett bondställe i Porlom by i Lappträsk. Eeva Vitikka-Annala och Pauli Annala är värdfolk på stället.

Efter en kort presentation går vi till det lilla kapellet invid huvudbyggnad en för att fira Angelusbönen. Kapellet har svarta väggar, som finns kvar från den tid när bondfolket hade använt utrymmet för att torka säd och kryddor.

Röken, som fyllde rummet, hade både en desinficerande och torkande inverkan. Nu är det det konstfyllt utförda altaret med det vinkelställda bysantiska San Damiano-

krucifixet, som dominerar utrymmet. Pauli berättar, att krucifixet, som sticker ut i 45 graders vinkel från väggen, uttrycker den bysantiska konstens grundidé: det är inte betraktaren som ser på den heliga bildens huvudperson, men Kristus som riktar blicket mot den som tillber. Det var

också av den anledningen, som Franciskus, när han böjde knä i den lilla San Damiano-kyrkan i Assisi med just detta samma krucifix, upplevde Kristi tilltala honom så personligt: gå

och bygg upp mitt hus som håller på att falla sönder.

Pauli, som är pensionerad professor i dogmatik vid Helsingfors universitet, kom till

odlade jorden.

Eeva och Pauli insåg att de inte kunde bo där utan att en grundlig renovering vidtogs, vilket skedde år 2011, men

Porlom med sin hustru Eva år 2005 och blev förtjusta i stället. De köpte den gamla bondgården, som stått tom i årtionden. Huset hade byggts år 1953 och hörde till ett bondställe med gamla anor. Pauli berättar att han sett gamla kartor från 1500-talet där detta bondställe fanns inritat. Släkten Krosi, sedermera förkortat till Rosi (namnet besläktat med ordet kors), kom på 1700-talet och

redan 2010 beslöt de att grunda ett andelslag som skulle vara bas för den andliga verksamhet i franciskansk anda i Porlom, som de önskade förverkliga. Retrerater ordnas och ett regelbundet gudstjänst- och böneliv rutar in veckans dagar. Man kan också hyra in sig i kommuniteten för att finna tid och ro för sina egna skriftliga arbeten och dela måltidsgemenskapen med husfolket.

Utrymmena utstrålar värme och harmoni. Vårdfolket har sinne för det vackra och sköna och ser till att gästerna blir välkomnade med omtanke.

Vi besökte San Damiano vid ett tillfälle som var utannonserat som ett föreläsningstillfälle. Pauli har inte lämnat sina akademiska ambitioner bakom sig efter pensioneringen, utan fortsätter med studie- och forskningsarbete i olika former. Denna gång var det dags för en presentation av rapporten från den bilaterala finländska luthersk-katolska dialogen om kyrka, nattvard

och ämbete, som utkom 2017. Pauli, som själv konverterat till den romerska kyrkan för några år sedan, och som därför har en utmärkt utsiktspunkt, redogjorde sakkunnigt om rapportens innehåll. Själv var han mycket positivt inställd och gladd över de otaliga gånger rapporten upprepar orden ”vi är ense om”. Han menade att dokumentet vittnar om att ett stort steg har tagits i riktning mot samförstånd, acceptering och respekterande av varandras särart.

Därför heter rapporten också *Gemenskap i tillväxt* (*Communion in Growth*, Kasvava yhteys). Efter det innehållsrika anförandet med efterföljande diskussion satte vi oss alla ned vid matbordet för att avnjuta den varma soppan.

Åtta personer hade, förutom värdparet, mött upp till dagens program. Flera av dem var välkända gäster i kommuniteten. Det har visat sig att San Damiano snabbt har fått en stor vänkrets över hela södra Finland. Många enskilda och hela arbetsgemenskaper återkommer regelbundet till San Da-

miano och kommunitetens medlemsbrev går till redan över 200 personer.

När vi åkte hem vid begynnande skymning, var det med glädje och tacksamhet vi återkallade dagens alla guldkorn i minnet. Inte minst med tanke på kökarfestens planering med den ekumeniska utmaningen kring det gemensamma nattvardsbordet, var eftermiddagen en stimulerande upplevelse. Den som är mera intresserad av kommunitetens liv och verksamhet, kan gå i på deras hemsida och följa med vad som händer. Adressen är <https://www.sandamiano.fi/>

Stefan Djupsjöbacka

